

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО ЗА IV КЛАС
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по *изобразително изкуство* за IV клас е насочена към формиране на съвременните ключови компетентности и реализиране на специфичните цели на учебния предмет, свързани с:

- изразяване на идеи и преживявания с помощта на изобразителни средства;
- изграждане на естетически критерии при възприемане на обекти и явления от действителността и творби на изобразителното изкуство;
- развиване на практически опит за работа с изобразителни материали и техники;
- формиране на интерес към националното и световното културно-историческо наследство и художествената култура.

Обучението по изобразително изкуство развива творческия потенциал на ученика с помощта на: емоциите и чувствата, въображението, паметта, мисленето, възприемането и интерпретирането на действителността. В процеса на изобразителната дейност и общуването с художествени произведения (включително рисунки, апликации, пластики, художествени конструкции), изпълнени с разнообразни изобразителни материали и техники, се развиват творческите способности на учениците, тяхната самостоятелност и инициативност.

Акцент в обучението по *изобразително изкуство* за IV клас са знания, умения и отношения, свързани с: културно-историческото наследство и паметници на културата; митологични образи и символи; теми и сюжети в изкуството; ориентиране чрез визуални знаци и символи в различни области на живота, осигуряващи възможност за по-пълноценна адаптация на учениците в социална среда; изразни възможности на традиционни и нетрадиционни материали и техники; експериментиране и експресивно въздействие на изразни средства, материали и техники в резултати от творчески процес.

Учебното съдържание по *изобразително изкуство* в IV клас е представено чрез очакваните резултати от обучените на ниво „тема” и нови понятия. Новите знания и понятия се основават на формираните изобразителни представи в процеса на практическа дейност. В часовете за упражнение и практически дейности се изпълняват задачи за творческа изява на учениците чрез индивидуално и групово участие.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методите и средствата за постигане на очакваните резултати и при определяне на последователността на темите в годишното разпределение на учебното съдържание.

Общообразователната подготовка на учениците по изобразително изкуство в IV клас може се осъществява както в класната стая, така и извън училище под формата на:

- пленер – за наблюдение на обекти от културно-историческото наследство в родния край, в региона (темата „Образи от миналото и от съвременния свят”);
- музеи, галерии, колекции и сбирки – за възприемане на творби на изобразителното изкуство (темите „Теми и сюжети в изкуството” и „Художествени музеи и галерии”);
- организиране на изложба с ученически творби – за представяне на резултатите от проекти, от индивидуална и колективна изобразителна дейност (рисушки, приложения, моделирани фигури и др.) в училището, в общността.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
Обект и среда	<ul style="list-style-type: none"> • Описва визуални особености на обекти от културно-историческото наследство. • Открива визуални особености на културно-исторически обекти. • Изследва основни връзки между исторически събития и културно-исторически обекти. • Изразява оценката си за значението на известни културно-исторически обекти чрез изобразителна дейност.
Обект и образ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира най-важни визуални особености при изобразяване на обекти от различни гледни точки. • Определя локални цветове на различни обекти. • Изобразява обекти от различни гледни точки. • Асоциира обекти с общ локален цвят. • Разпознава изобразени от различни гледни точки обекти.
Зрител и творба	<ul style="list-style-type: none"> • Разкрива най-общо съдържанието на произведения на изобразителното изкуство. • Споделя свои впечатления от художествени музеи и галерии. • Описва теми и сюжети в творби на изкуството. • Изразява отношение при възприемане на художествена творба.
Визуална комуникация	<ul style="list-style-type: none"> • Познава символи и знаци за визуална информация. • Ориентира се в пространството чрез знаци за визуална информация. • Създава изображения, като използва различни символи и знаци за визуална информация и комуникация.
Материали и техники	<ul style="list-style-type: none"> • Определя традиционни и нетрадиционни материали и техники.

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира връзката между изобразителни материали и технологии. • Експериментира с различни изобразителни материали и технологии.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
Образи от миналото и от съвременния свят	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава културни обекти от миналото и настоящето (сгради, площади, мостове, храмове, кули). • Сравнява визуални особености на обекти от миналото и настоящето (архитектурни елементи, материали, конструкция, украса). • Отразява в рисунки свои впечатления от паметници на културата. • Разбира приноса на културно-историческото наследство в развитието на региона. 	<ul style="list-style-type: none"> • културно-историческо наследство • паметник на културата
Светът на митовете и легендите	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни митологични образи. • Интерпретира чрез изобразителна дейност различни митологични образи. 	<ul style="list-style-type: none"> • митологичен образ
Образи и форми – изобразяване от различни гледни точки	<ul style="list-style-type: none"> • Описва най-важните визуални особености при изобразяване на обекти от различни гледни точки (отгоре, отдолу, отстрани; обичайни и необичайни гледни точки). • Изобразява обекти от различни гледни точки. • Наблюдава визуалната промяна на обекти от различни гледни точки. 	<ul style="list-style-type: none"> • гледна точка

Образи и цветове - локален цвят	<ul style="list-style-type: none"> • Различава локални цветове на различни обекти. • Изобразява обекти с различни локални цветове. • Преценява ролята на локалните цветове при изобразяване на обекти. 	<ul style="list-style-type: none"> • локален цвят
Теми и сюжети в изкуството	<ul style="list-style-type: none"> • Описва теми и сюжети в творби на изкуството. • Интерпретира устно и в изобразителна дейност съдържанието на творби на изобразителното изкуство. • Коментира основни теми и сюжети в изкуството (митологични герои, исторически личности и събития, майчинство, празници) 	<ul style="list-style-type: none"> • теми и сюжети в изкуството
Художествени музеи и галерии	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира ролята на музея за съхраняване на художествени произведения. • Изразява чрез изобразителна дейност свои впечатления от художествени музеи и галерии. 	<ul style="list-style-type: none"> • художествени музеи и галерии
Символи и знаци	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава митологични символи, емблеми, гербове и знаци за визуална информация и комуникация. • Създава изображения, като използва различни митологични символи и знаци за визуална информация и комуникация. • Интерпретира чрез изобразителна дейност особеностите на различни символи и знаци. 	<ul style="list-style-type: none"> • символ • емблема • визуален знак
Традиционни и нетрадиционни	<ul style="list-style-type: none"> • Познава традиционни и нетрадиционни материали и техники. 	<ul style="list-style-type: none"> • традиционни и

материали и техники	<p>Използва традиционни и нетрадиционни материали и техники в изобразителната дейност.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбира естетическото въздействие на изобразителните материали и техники. • Разбира значението на природосъобразното използване на материали и природни ресурси. 	нетрадиционни материали и техники.
Експресивност на изобразителните материали и техники	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява изразните възможности на различните материали и техники. • Експериментира с различни материали при създаване на колаж, мозайка и макет. 	<ul style="list-style-type: none"> • колаж • мозайка • макет

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет *изобразително изкуство* в IV клас - 51 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	42%
За упражнение и практически дейности	50%
За диагностика на входното и на изходното ниво	8%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценката по изобразително изкуство е комплексна. Тя съдържа дидактически и естетически показатели. Текущото оценяване на ученическите творби е резултат от изпълнение на изобразителни задачи, като се отчита активността на ученика.

Ученикът създава свое портфолио, в което включва отделни резултати от изпълнение на учебни и творчески задачи. То се взема под внимание при определяне на годишната оценка на ученика.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Образователните дейности в обучението по изобразително изкуство не са свързани само с конкретните теми. Те имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на съвременните ключови компетентности:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ обогатяване на речниковия запас с художествени понятия от изкуството;✓ общуване и участия в комуникативни ситуации при описания на обекти от архитектурна среда;✓ участия в културни ситуации, свързани с народното творчество и културните традиции на етнически малцинства;✓ сценични изяви и рисунки за изразяване на културното многообразие и толерантност към другите;✓ изработване на маски и костюми, свързани с културните традиции на различните етноси;✓ илюстриране на изучавани литературни произведения, общуване и участия в комуникативни ситуации при описания на обекти, свързани с културно-историческото наследство;✓ разказване по картина.

<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ рисуване по думи и изрази и на текстове на чужд език.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в природните науки и на технологиите</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ представяне на визуални характеристики на геометрични форми и линии, съотношения и количества ✓ прилагане на математически методи на мислене (логическо и пространствено) и представяне (художествени конструкции); ✓ използване на геометрични фигури за създаване на визуални знаци и символи; ✓ ориентиране в пространството и изобразяване на обекти от различни гледни точки; ✓ изобразяване на съотношения; извличане на математическа информация от картини.
<i>Дигитална компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ използване на компютър при създаване на различни видове изображения (образи, знаци); ✓ разглеждане на виртуални галерии.
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ планиране на самостоятелната работа на ученика; ✓ участие в екипна работа; ✓ развиване на мотивация и увереност за творческа изява и личностна реализация;
<i>Социални и граждански компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ изобразяване на обекти и среда от миналото (богове, гробници, съкровища, храмове и сгради), рисунки на събития от историческото ни минало; ✓ изобразяване чрез рисунки събития от българската история; изобразяване на държавни символи;
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ развиване на инициативност, креативност и новаторство, активно участие в проектни дейности; ✓ практическо използване на материали и пособия; ✓ представяне на резултати от творчески дейности в обществена среда;
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ посещения на музеи, галерии и сбирки за възприемане на произведения от изобразителното изкуство от наши и чуждестранни художници; ✓ организиране на изложба за представяне на резултатите от индивидуална и колективна изобразителна дейност на учениците (рисунки, приложения, моделирани фигури и др.) в училището, в общността;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ съпоставяне на изразни средства в музиката и в изобразителното изкуство.
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ използване на рециклирани материали в изобразителната и в конструктивната дейност за развиване на екологична култура при работа с материали и технологии; ✓ експериментиране и прилагане на природни материали в нетрадиционни техники; разумно използване на материали от природата и прилагане на екологични технологии в изобразителната дейност; ✓ изразяване на емоционално отношение към цветовете в природата.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.